

nov predsednik Villa, ki uživa tudi pri opoziciji naklonjenost.

Vojska v Južni Afriki. Nihče se sedaj ne zanima mnogo za južnoafriško vojsko, ker je vse pozorno na vznemirljive dogodke na Kitajskem. Sicer pa se vojska v Južni Afriki ni prenehala. Večje bitke ni bilo, skoro vsaki dan pa se naznanjajo manjše praske, pri katerih so enkrat Buri, drugikrat zopet Angleži natepeni. Dne 26. junija je bila bitka pri Lindleyu, Buri so napadli vrsto angleških voz, in so jih Angleži z veliko silo rešili.

Vojska na Kitajskem. Tientsin je osvobojen in tuji rešeni. Čuje se, da so čete veselih došle še tudi v Peking, vendar še vest ni potrjena. Tujcem v Pekingu se godi slabo. Vest, da je bil nemški poslanik v Pekingu 18. junija umorjen, se potrjuje, čeravno se je prej odločno zanikala. Poslanika so napadli kitajski vojaki in bokserji, ko je jezdil s svojimi služabniki iz poslaništva. Potegnili so ga s konja in umorili. Tudi njegovo služabništvo kitajskega rodu so pomorili s sabljami in vrkli trupla v ogenj. Skoro vsa poslaništva so razdejana, le angleško še ne, kamor so prišli tudi drugi poslaniki iskat zavetja. Mnogo tujcev je pomorjenih. Junaško so se obnašali pri pobojih katoliški misijonarji, ki so umirajoče tujce brez strahu za lastno življenje previdevali s svetim poslednjim oljem. V kitajskem cesarskem dvoru pa se je zgodila med tem velevažna sprememba. Princ Tuan se je polastil oseb cesarja in cesarice-vdove ter vso najvišjo oblast združil v svojih rokah.

Dopisi.

Z Dravskega polja. (Več delavcev.) Letos smo postali štajarski Slovenci živahnejši. Imeli smo že celo vrsto volilskih shodov. Skoraj vse shode pa so priredili le poslanci; drugih govornikov bilo je malo ali nič slišati. Radi tega so govori političnega zadržaja, o drugih važnih in prepotrebnih prašanjih, kakor o ljudskem štetju, o zadrugah, o volilni reformi itd. se malo ali sploh nič ne razpravlja. Ko bi se na vsak shod dobilo dveh ali treh govornikov, bi se ustreglo vsem zahtevam, bi prišli shodi do prave veljave. Za to se bode moralo v bodoče skrbeti. Raji manjše shodov; toda govoriti in razpravljati se mora na vsakem shodu, kolikor toliko, o vseh važnejših točkah našega programa. Dosihdob so se pozivljali le poslanci, da prirejajo shode in nastopajo kot govorniki. Če pa se pomisli, da imamo malo število poslancev, da so tudi

sobe, hoteč videti, kaj se je zgodilo — in reče trdo: »Tu imate prstan nazaj. Žene, ki svojih zob nima, jaz nočem!«

Mahoma se obrne in zgine iz sobe.

Minka je drgetala po vsem telesu. Omahnila je nazaj v naročje svoje matere — in se kakor brez zavestno zgrudila na počivalnik, ki je stal tik stene.

»Oj ti ubogo moje dete«, zaplaka mati in poljublja blede ličice Minkino, njene zaprte oči — ter ji boža temne lasce z obraza. Vročje solze ji kapljajo na deklico in ni našla besed, da bi jo tolažila.

Spominjala se je, koliko je prestala za nje boleznimi — pred petimi leti. Zgornja čeljust se je bila Minki vnela in več ko teden dni ni zatisnila očesa vsled groznih bolečin. Bolezen je sicer ponehala, a revni mladenki je izpadlo zgoraj sprednjih pet zob. Na Dunaj so jo dali za mesec dni — in najspretnější zobozdravnik ji je naredil nove umetne zobe.

Vsi so vedeli za to. A nikdo vsled tega deklice ni zasramoval. Le omilovali so jo, ker je toliko pretrpela. Ščasoma se je pozabilo in nikdo ni govoril o tem, da bi deklice ne ožalostil, tudi mati ne. Še slutili niso, da ženin o tej stvari ničesar ne zna; mislili so, da mora vedeti o nesreči, ki je bila vsemu mestu očita — in da le iz rahlo-

ti vsaj nedeljskega počitka potrebni, ker si vsi svoj kruh z delom služijo, bodedo morali naše zahteve nasloviti na politična društva. V prvi vrsti naj ta prirejajo shode in skrbe za govornike. Vsako društvo pozna osebe svojega okoliša, katere bi bile za sodelovanje sposobne; te si naj dobi!

Poslanci se ne bodo odtegovali, se ne morejo odtegovati. Pri vsaki stvari pa je, čim več sodelavcev, tem bolje, tem več bomo v kratkem času dosegli! Rame poslancev so preslabe, da bi nosile pezo cele agitacije; moči naših poslancev so preslabe, da bi se ves narod le na njih opiral, le na njih zanašal. Treba je sodelavcev. Te pa naj iščejo, izbirajo in vežbajo naša politična društva. To tirjamo in to moramo tirjati od vseh naših političnih društev. Nobenemu ne bomo v bodoče več prizanesli. Vsako je poklicano, da deluje za narod, za domovino.

Iz Hoč. (Slomšekovo slavlje.) Dne 17. junija se je pri g. I. Gselmanu v Hočah zbralo precejšnje število navdušenih Slovencev iz različnih krajev, kakor: iz Maribora, Ptujca, Slov. Bistrice, Ribnice na Pohorju, Ruš, Hajdine, Cirkovc, Šentjanža, sv. Martina pri Vurberku, Slivnice in drugod, da bi slovesno obhajali spomin rojstvene obletnice nepozabnega velikana, knezoškofa Ant. Mart. Slomškega. Ob določenem času pozdravi gosp. predsednik »katol. gosp. bralnega društva« vse navzoče, ki so prišli od daleč in blizu, na kar so priljubljeni pevci »vandroveci« zapeli mogočno »Naprej zastava slave«. Po končanem pesmi povzame velečast. gosp. dr. Ant. Medved kot slavnostni govornik besedo, kateri je kazal v svojem navdušenem ter prepričevalnem govoru velike zasluge slavljenega knezoškofa Slomškega, in kako zasluži v vsakem oziru od mladega in starega, od učenega ter preprostega slavljeno biti on, kateri je bil svitla zvezda na slovenskem obnebu. Po končanem govoru, katerega so vsi z največjo pazljivostjo poslušali ter gospodu govorniku burno ploskali in živio klicali, zapeli so pevci Slomšekovo: »Preljubo veselje, oj kje si doma?« Nato je deklamovalo kmečko dekletko Marija Frangež pesem »Slomšku v spomin« — zložil Anton Umek Okiški, — »Njemu na grob«. — Zopet je sledilo petje in nato je s pravo vneto ter povdankom deklamoval domači g. učitelj H. Preindl — Gregorčičevo pesem: »Kmetški hiši«, iz katere bi naj navzoči spoznali, kako je ravno ona bila zibel največjim našim učenjakom, in kako je ravno ona bila pravo ognjišče našega narodnega prebujenja — ter da še taka ostane. Pevci zapojejo »Slovenec sem«,

čutnosti — ker Minko preveč ljubi, ne omeni ničesar. Istotako Minka.

Kako pozno sta se varali!

Še isti večer dal je trdosrčni Kostnik zapeljati vse Minkino pohištvo nazaj ter ji ga v voze postaviti pred hišo.

Vse mesto je videlo sramoto — in ko so ljudje zvedeli, kaj se jim je zgodilo, obsojali so vsi okrutnost ženino. Morda, če bi premislil le en dan, bi tako ne ravnal — a v razkačenosti svoji ni poslušal ne srca, ne pameti — le svojo jezo in vihravost.

Tisti popoldan je namreč dobil anonimno (brez podpisa) pismo. Notri je bilo zapisano: »Vaša nevesta Minka nima niti jednega zoba svojega, ampak same umetne. Le vprašajte!«

Ko to čita vzkipi mlademu možu gnjev in nevolja. Čutil se je prekanjenega in opeharjenega in studili so se mu umetni zobje.

Ne da bi se pomiril — dirja k nevesti — je niti natanko ne povpraša — le smrtno rani in zapusti.

Kdo je pisal omenjeno pismo, uganili smo vsi. Da ga je Lenka poslala prav zadnji trenutek, je bila natančno prevdarila, ker je le tedaj moglo najhuje razljučiti mladega ženina.

Uboga Minka se od tega dne ni več nasmehnila. Kakor smrtno ranjena cvetka

katerega so slavitelji stóje poslušali ter z burnim ploskanjem odobraval. Na to — dasiravno ne več v programu — nastopi še enkrat dekletko Marija Frangež, ter v svojo veliko pohvalo prav izborno deklamuje Slomšekovo pesem: »Čas«, v kateri se slika, da vse pozemeljsko, čast in slava, žalost in tuga, veselje in radost le nekaj časa trpi — le enega — kreposti in čednosti ter dobrih del nam čas odnesti ne more.

Gospod predsednik se zahvali vsem sodelavnikom pri slavlju, ter upa, da si bodo slavitelji to slavnost globoko v srce vsadili in Slomškega-knezoškofa najbolj s tem slavili, če bodo tudi za njim hodili.

Sedaj je sledila prosta zabava, med katero so pevci marsikatero narodno zapeli. — In ko je prišla ura, da smo se ločili, gojil je mnogi srčno željo, da bi še Hoče videle več enakih veselje — a da bi jih pa videlo tudi več Hočanov, kakor tokrat.

Slavnostni prostori so bili okusno ozaljšani, vsled česar gre gosp. I. Gselmanu ter vrlim kmečkim deklicam hvala, da so se toliko trudili. — Pri vhodu je pozdravljaj slavitelje med vencami viseč napis: »Dobro došli« — a nad odrom pa je visela med samimi svežimi rožami Slomšekova podoba, katero so tudi obdajale papeževa, cesarjeva in slovenska zastava. — Pod podobo je bil transparenten napis: »Vse za vero, dom, cesarja«, kateri je zlasti zvečer pri vžgani luči čarobno razsvetljeval slavljenčevo podobo. Znad hiše ste pa plapolali dve veliki zastavi: »cesarska in slovenska«. Druge svetilke na prostem so pa kaj lepo nadomestovali razni lampijoni. — Vreme nas je dopoldan nekoliko strašilo — a popoldne pa je svoj obraz zjasnilo — saj je slavlje veljalo možu, katerega naše slovensko ljudstvo skoraj kot svetnika časti. — Dal Bog, da bi se še po slovenski zemlji letos več Slomškovih slavnostij obhajalo v proslavo njegovega stoletnega rojstnega dne.

—r.—

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Izjava. Povedalo se mi je, da dva slov. lista »Učiteljski Tovariš« in »Slov. Narod« navajata in krivo tolmačita ta-le odstavek iz moje knjige »Jeruzalemsko romanje«: »Najimenitniša in najvišja šola (po našem bi rekli vseučilišče) v Kajri je pri mošeji El-Azhari; pa tu si ne smete misliti velikega poslopja z mnogimi šolskimi sobami, kakor so zdaj

jela je hirati, pljuvati kri — in že za nekaj mesecev so jo pokopali.

Žalosten je bil ta pogreb. Skazati dobri deklici, ki je bila v vsem okraju priljubljena, zadnjo čast, se je kar trlo ljudi.

Za belo krsto je stopala mati, ogrnjena v črno obleko — v nemi žalosti.

Počasi se pomika sprevod po cesti naprej. Ljudje molijo na glas — in zdajci pridejo do trgovčeve prodajalne, mimo hiše onega, ki je imel vso bridkost hčerke, vso nesrečo materino na vesti.

Nehote vse vtihne in pogleda proti Fr. Kostnikovemu stanovanju.

Tudi mati obrne tja svoje oči, vse zarudele od joka. Strese se kakor šiba na vodi — ne more se več premagati — nepopisna bridkost ji jemlje skoro zavest. Povzdigne roko, se zagrozi in glasno zavpije:

»Proklet bodi, nikdar naj ne pride sreča v Tvojo hišo — ti — ti, ki si kriv Minkine smrti!«

Pogrebi postojajo. Vse je zazebló do kosti — vsem za trenutek zastalo srce!

Minko so pokopali. Dve leti za njo je umrla tudi mati. Pred smrtjo se je še spravila s Kostnikom in mu vse odpustila.

Kmalu na to se je Kostnik oženil. Vzel je nevesto od daleč nekje — in grozno je

v naših krajih šole največja (in seveda tudi najdražja) poslopja. Omenjena časnika trdita, da sem jaz z navedenimi besedami hotel pokazati svoje s o v r a š t v o do lepih šolskih poslopij in potem posredno seveda tudi do šole sploh. Temu nasproti javljam kot avtentičen tolmač svojih besed in spisov, da z zgorajšnjim citatom nisem hotel in nisem mogel pokazati svojega sovraštva do lepih šolskih poslopij, ker takega sovraštva ne poznam, temveč rad gledam lepe šolske stavbe in jih iz celega srca privoščim učiteljem in učencem. Vsakdo, ki me pozna, tudi vé, da sem jaz prijatelj mladine in šole, nikakor pa sovražnik, in da sem navdušen prijatelj in zagovornik vseh krščansko in narodno mislečih učiteljev.

V Mariboru 4. julija 1900.

Prof. Jos. Zidanšek.

Častna svetinja za 40letno zvesto službovanje prisodila se je gospodu J. Možini, nadučitelju pri Sv. Marku. Častitamo!

Slovenske občine, zasajajte sadna drevesa ob občinskih cestah. Na Češkem se nahajajo občine, katere iz sadja ob cestah toliko skupijo, da vse občinske potrebščine, kakor za šolstvo, za občinsko pisarno, za občinske ubožce, pokrijejo iz dohodkov od sadnih obcestnih nasadov.

Poroka. Jurist g. Vladislav Pegan se je poročil z gospico Reziko Murkovo iz Celja.

Več delavcev! Opozarjamo rodoljube na današnji naš dopis z Dravskega polja, katerega smo sprejeli od moža, velezaslužnega za naš narod.

Proti mrazu so kurili letos mnogi vinogradniki v mrzlih nočeh meseca maja. Poroča se, da je dim dobro uplival in preprečil mraz.

Priporočljiva jabolka. Čeravno je sadno drevje letos lepo cvetelo, vendar je deževno in mrzlo vreme neugodno uplivalo na nadaljni razvoj, in sadja bo le malo. Kljub neprijaznemu vremenu pa so še vendar bogato obložene sledeče vrste jabolk: češki devičnik, angleska zimska zlata parmena, mašanckar, zlati gujderling, cellini in oberdikova rajneta. Te vrste so torej jako priporočljive, ker tudi pri slabih vremenskih razmerah obrodé.

Iz šole. Stalnim učiteljicam v Lembahu je imenovana gospa Marija Godec roj. Fürst. Učiteljica Ida Daut iz Maribora je predstavljena v Voitsberg. Kot učiteljica ročnih del v Voitsberg pride Alojzija Sikora iz Slov. Bistrice.

Ornikovo glasilo. Kakor imajo Stürgkh, Volf, Lemiš, Dipauli, Lueger itd. liste, v katerih oznanjujejo svetu svoje misli in nazore,

nesrečen!« Nato obmolke gospa v železniškem vozu.

»Zakaj je nesrečen?« povpraša sočutno sopotovalka.

»Dobil je dve ljubeznjivi deklici — edini ste — Milka in Anica — in obedve ste od rojstva slepi!«

Ta hip zažvižga, vlak postoji.

»Maribor« zakliče sprevodnik — in kar zdrznil sem se, vse postaje sem preslišal, tako zvesto sem poslušal povest. Saj je bila ključ mojemu vprašanju: »Ali je Bog pravičen?«

Taval sem iz kupeja — in ne vem, kako sem prišel do svojega stanovanja.

Gledal sem le svitile zvezdice, ki so mi glasno pravile: »Bog je pravičen — in ti človek ne sodi — ako ne moreš koj umevati njegovih potov!«

Smešničar.

Dober sklep. Obtoženec (zagovorniku, ki mu je pomagal do oproščenja): »Kaj ne, gospod odvetnik, prihodnjic me bote zopet vi zagovarjali?«

Ona: »Kam bi le položila to-le pismo, da bi ga jutri gotovo našla?«

On: »Vtakni ga v ogledalo, tam ga najdeš najbolj gotovo.«

tako bo ptujski pek Ornik imel odslej za svoje glasilo »Štajerca«. List je pisan v slovenskem jeziku, ker je to jezik Ornikovih starišev in prastarišev. Ornik bo v tem listu s svojim političnim duhom razsvetljeval slovensko ptujsko okolico, kakor razsvetljuje njegov plin nemško ptujsko mesto. Okoličani pa pravijo, da še bodo kljub temu rajši kupovali pri Majdiču in Jurci nego pri Orniku. Oh, to nehvaležno ljudstvo!

Zaplenjenje. Včeraj smo dobili od glavarstva nek nemški odlok, in ker so nam odpeljali list ter zapečatili novici »Slovenski ptujske okolice« in »Štajerc v Ptuju je začel izhajati«, mislimo, da smo zaplenjeni. Mi še bomo z oblastmi zaradi tega na pristojnih mestih govorili.

Iz ptujske okolice. Človek obrača, a Bog pa obrne! — Ta narodni pregovor se je uresničil našemu kmetijskemu bralnemu društvu v Krčevini pri Ptui. Vse je bilo pripravljeno za Slomšekovo slavnost, katere bi se vršila na binkoštni pondeljek dne 4. junija pri gostilničarju Gregorecu na Grajeni; a na predvečer užge hudobna roka, ki pa še je vedno prikrita, hišo gosp. Gregorca. A Slomšekova slavnost bo se vršila meseca avgusta. Društvena knjižnica se je pomnožila. Zopet so nam bili naklonjeni dobrotniki. Gospod Franc Bratuša, mladenič v Rabelji vasi, daroval je 3 knjige. Gosp. Janez Kolarič, mladenič na Rogosnici je daroval 2 knjigi. Gospa Frančiška Planinšek, posestnica v Ptui, je darovala ljudski knjižnici 11 zvezkov, Zore 5 zvezkov in še raznovrstnih knjig 21. Presrečna hvala gosp. dobrotnikom, posebno blagi gospej Planinškovi za darovane knjige!

Ogenj. Dne 22. junija ob polnoči je nastal v Mihalovcih, fare cirkovske, ogenj ter upepelil poslopja Jerneja Medveda, Ivana Medveda, Ant. Draškoviča, Štefana Turka in Frasa. Goreti je začelo pri Jerneju Medvedu, in je bržčas hudobna roka zanetila ogenj. Poslopja so bila zavarovana. Jernej Medved se je pri ognju ponesrečil in čez eno uro umrl.

Še glasovi o povodnji. Iz Velenja: Dne 26. t. m. vlila se je grozovita ploha čez občino Kozjek, Št. Florijan, Št. Vid, Št. Janž, Skale in Velenje, ktera je povzročila velikansko povodenj. Ti nalivi odnesli so vso rodovitno zemljo iz površja v dolino, sadno in gozdno drevje, tako da je na več krajih pokazalo se samo skalovje. Žage, mlinci, jezovi so vničeni, okrajna cesta, železnična proga na več krajih pretrgana in promet za več tednov vstavljen; občinske ceste z mostovi popolnoma odnešeni, tako da ni možno jih popraviti, da bi bile za rabo. Poljski pridelki popolnoma vničeni in nekterim posestnikom tudi stanovanje odvezto; živina, ktero imajo, se bo morala prodati. Živeža ni, posestva zadolžena, lakota preti, kaj je početi? Ljudstvo tava obupno sem in tja ter prosi milosti. Sila je velikanska — in če ne dojde od nikoder pomoč, bomo morali zadnjikrat zapeti »domovina mili kraj«. — V torek 26. so bile grozne povodnji v Dolu. Iz hribov so pridrli od vseh strani naraščeni potoki, drveč s seboj kamenje, plohe in deske od žag, podirali so jezove, moste in žage ter preplavili travnike in njive. Take povodnji ljudje ne pomnijo. Škode je silno veliko. — Iz Hoč se nam poroča, da so bili ondi 26. junija grozno veliki nalivi. Potok, ki priteče iz Pohorja, Reke in okolice, narastel je trikrat tako silno, da je prestopil svojo strugo, trgal brvi, preplaval vrtove ter uničil skoro vso zelenjad in napolnjeval kleti s svojo kalno vodo. Koliko je na polju škodoval, se bode še-le videlo, kajti krompir, kuruza, rž in drugi pridelki so bili popolnoma pod vodo. Posestniki, ki niso mogli krme pospraviti, iskali so jo daleč od svoje lastnine — toda vso blatno. Gorjanci kakor poljanci so zelo prizadeti. Zadnji jednak naliv je bil pred kacimi 27 leti. Bog pomagaj!

Železnična proga Dravograd-Velenje, ki je bila po povodnji poškodovana, je popravljena in zopet izročena prometu.

Sv. Ana na Krembergu. Zadnji čas smo imeli mnogo dežja, vendar toča nam je prizanesla. Ozimine se lepo kažejo, ječmen je deloma požet. Sadja se precej vidi, češenj obilo. V vinogradih bodemo tudi nekaj pridelali, ako nam bo Bog blagoslovil.

Živinski sejem bo gotovo na Alešovo dne 17. julija pri Sv. Ani v Slovenskih goricah. Lani nam je okrajno glavarstvo v Radgoni delalo neko zgago, ktero smo srečno zmagali in je sedaj zopet vse v lepem redu.

Iz Središča. G. Martin Koje, ces. kr. davčni pristav v Ptuju, se je zaročil z gđ. Tiliko Čulekovo, hčerjo poštarja središkega.

Na mariborskem c. kr. učiteljišču je bila letos po prizadevanju gsp. ravnatelja Schreinerja prvokrat skušnja iz štajarske zgodovine. Javilo se je za skušnjo pet učencev, ki so gladko in točno odgovarjali na vsa vprašanja ter bili tudi vsi obdarovani z darili. Predsednik izpraševalne komisije je bil preč. g. kanonik dr. Pajek.

Kadetna šola v Strasu. Zopetno opozarjamo, da bo drugo leto kadetna šola v Strasu edina, na kateri se bo poučevalo slovenski. Gojencev se sprejme od 30—50. Kdor hoče vstopiti, moral je dovršiti spodnjo gimnazijo ali realko. Natančneje pojasnila radovoljno daje šolsko poveljstvo kadetne šole v Strasu.

Iz Gornje Radgone. V nedeljo dne 8. julija t. l. popoldne ob pol 3. uri bode pri gosp. Osojniku poročal deželni poslanec dr. Rosina o političnem položaju in o deželnem zboru štajarskem. Vabijo se vsi slovenski rodoljubi.

Ogenj. Pretečeni ponedeljek, 2. t. m. pogorel je zjutraj ob 5. uri N. Pečovnik, posestnik na Ragozi, ki si je še le pred štirimi leti postavil svoje poslopje. Nevarnost za sosedo je bila velika, zlasti ker so mariborski ognjegasci kesno prišli, a domači hočki se pa niti prikazali niso. Žalostno, da je toliko brezbriznosti med nekaterimi našimi ognjegasci, kadar se gré bližnjemu pomagati. Upamo, da se v prihodnjic ne zgodi več kaj enakega!

Župan celjski Stieger je dobil na predlog našega štajarskega namestnika Claryja najvišje potrjenje županom celjskim. Jasno je, da Clary spodnještajarskih razmer ne pozna, sicer bi ne mogel predlagati Stiegerja v potrjenje.

Duhovne vaje. V novicijski hiši Jezusove družbe v Št. Andražu v lavantinski dolini na Koroškem bodo letos od 6. avgusta zvečer pa do 10. avgust zjutraj skupne duhovne vaje (eksercicije) za duhovnike. — Od 10. avg. zvečer pa do 14. avg. zjutraj za dijake. Duhovne vaje bodo v nemškem jeziku. — P. n. gg., ki se jih hočejo udeležiti, naj se blagovolijo nekaj dnij prej pri čast. rektoratu novicijske hiše oglasiti.

Sv. Kunigunda na Pohorju. Naša posojilnica dobro napreduje. Planinsko ljudstvo je začelo spoznavati, kako si more pomagati s svojim denarjem ter se rešiti »nemških prijateljev« v bližini, ki se bogaté na njegov račun. — Tukaj se širi brošura »Zgubljeni Bog«, dar ljubljanskih liberalcev. Kadar se gre zoper vero in gospodarsko organizacijo, so liberalci in nemškutarji edini. Kmetje, vrzite knjižico na ogenj, ako jo dobite.

Iz Kostrivnice. Sneg in zima sta precej oškodovala rž. Vendar pa se je precej obrastla ter obeta dobro žetev. Pšenico je obilna pomladanska moča porumenila in tudi rja se je je semtertje lotila; toda kaže se povoljno. Krompir in kuruza sta zaradi mokrotne pomladi zaostala. Sena je veliko; da bi le ugodno vreme pospeševalo spravljanje. Drevje je krasno cvetelo in tudi dovolj nastavilo; vendar viharji so jabolka precej poklatili. Vinograde pa so plazi in nalivi močno poškodovali. Grozdje se je nastavilo povoljno; toda slana je srednje lege občutno poškodovala. Pomrznile so zgodnje trte, posebno belina. V nizkih in visokih

legah kaže lepo. — Nevihte nas strasijo dan za dnevom, semtertje že zjutraj; proti njim marljivo streljamo. Preteklo leto je plesnoba vničila tretjino grozdja; vendar pa lesos le malo vinogradnikov žveplja. Pač pa marljivo škropijo z galicijo proti strupeni rosi. Sicer se se letos ni pokazala. Tresemo se ob vsakem hudem vremenu, ker ako bi se letos imeli tako slabo letino, kakor je bila lanska, potem smo vničeni. Veliko krepkih mladeničev in deklet, pa tudi mladih možev odišlo je vsled zaporednih slabih letin na tuje, celo na Prusko v rudokope in tovarne, iskat boljsega kruha. Doma pa kmetje vzdihujejo, ker dobé težko težake ter jim delo zaostaja. Pretekla leta dobilo se je precej denarja za svinje. Letos pa je cena svinjam silno nizka, in torej tudi ta dohodek pičel. Povsod toraj reva in beda, potem pa še davki!

V vojaškem nabavnem skladišču v Mariboru se bo dne 23. jul. obravnavalo o nakupovanju ovs, sena, slame za steljo in posteljo, drv in premoga za vojaške potrebe v Mariboru, Ptuj, Celju, Sl. Bistrici in Strasu. O pogojih se lahko izve do 16. julija pri vsakem vojaškem nabavnem skladišču.

Pri Negovi razširja ptujskega »Štajarca« trgovca Karl Špirk ter naznanja ljudem, da jim je sedaj prisijala nova luč. Mi bomo tudi Spirku kmalu prisijali s svetlo lučjo, za danes pa samo opozarjamo Negovčane, da je naroden trgovec v negovski fari A. Sturm v Ivanjcih.

Zaplenjeno. Zaplenjeno. Zaplenjeno.

V Vojniku je, kakor se nam poroča, nagloma umrl dne 3. julija Franc Zottl, ondotni trgovec. Bil je hud nasprotnik Slovencev.

Celje. Veličastno so doneli preteklo soboto zvonovi raz naših cerkva, tako v srce segajoče se nam že dolgo niso glasili. Bil je to mil in nežen pozdrav iz bližnjih Teharjev v Celje prihajajočemu milostivemu knezoškofu lavantinskemu. Bilo je zbranih mnogo cerkvenih in posvetnih dostojanstvenikov in okoličanska šolska mladež, izmed katerih sta ena deklica in eden deček govorila mil. knezoškofu v sprejem. Na večer tega dne priredilo je slovensko celjsko pevsko društvo knezoškofu podoknico ter je pri tej sodelovala tudi narodna godba. — V nedejo dopoldne bila je ob 8. uri pontifikalna maša v farni cerkvi s pridigo premil. keezoškofa in po njej začela se je sv. birma za okoličanske otroke. V ponedeljek dopoldne vršilo se pa je birmanje mestnih otrok v Marijini cerkvi. Vseh birmancev bilo je primeroma 1251. Ob 7. uri zvečer tega dne odpeljali so se premil. knezoškof v Galicijo, kjer je bila naslednji dan birma. Tolažnik sv. Duh, ostani pri nas! Ako bi birmanci vse drugo zgubili, vero in narodnost jim ohrani!

Celje. Dne 2. t. m. so premilostljivi knez in škof lavantinski s spremstvom preč. gosp. opata Fr. Ogradi obiskali tukajšnjo cerkveno orglarsko šolo ter so posamezne učence navduševali in ob enem vse poučne knjige pregledali, se o njih pohvalno izrekli ter se pokazali zelo naklonjeni. Končno so podelili vsem učencem sv. blagoslov. Ta velevažni obisk se v kroniko tega zavoda zabeleži na prvo mesto ter ostane nepozabljiv.

Slomšekova slavnost na Ponikvi dne 5. avgusta obeta biti zares veličastna manifestacija in najboljši letošnji narodni praznik. Iz vsopreda, katerega se začne zajedno z vabilo prihodnji teden razpošiljati, omenimo za danes le najvažnejše točke: Ob pol 7. in 8. uri slovesen sprejem gostov na

kolodvoru; ob 10. uri slovesna maša, katero celebrira g. celjski opat in pri kateri sodelujeta iz prijaznosti sl. celjsko pevsko društvo in narodna godba v Celju. Ob 1. uri odkritje spominske plošče na šoli, potem banket. Po banketu skupen odhod na Slomšekov rojstni dom in na grič sv. Ožbalta. Zvečer je koncert. Pri slavnosti sodelujejo mej drugimi slavno telovadno društvo »Celjski Sokol«, sl. celjsko in ptujsko pevsko društvo, združeni učiteljski zbor ter narodna godba v Celju. Z ozirom na krajevne razmere prosijo se vsa sl. narodna društva, kakor p. i. gostje udeležniki, naj bi čim preje prijavili svojo udeležitev. Prijave sprejema in daje potrebna pojasnila: »Pripravljalni odbor za Slomšekovo slavnost na Ponikvi ob juž. žel.«

Namestnik Clary se je 4. t. m. peljal v Vitanje in v Šalesko dolino, da si na lastne oči ogleda grozno nesrečo, katero je napravila zadnja povodenj. Greoč se je par ur pomudil v Konjicah. Ogledal si je nadžupno cerkev, obe šoli v trgu ter je vsprejemal razne deputacije in posameznike, ki so se mu prišli klanjat. Obljubil je Konjičanom, krepko podpirati njihovo prošnjo za posebno c. kr. okr. glavarstvo v Konjicah.

Vsprejem v slovenske paralelke na mariborski gimnaziji se bo vršil 14. t. m., skušnje 15. Sklep na naših šolah je 14. t. m.

Cerovec v ormožkem okraju. Opozarjajo nas, da se nesreča, ki smo jo objavili v št. 24 ni zgodila vsled neprevidnosti strelcev, ampak ker je v bližini udarilo in se je blisk popeljal tudi na cev.

V Špitaliču je bil v ponedeljek, dne 2. julija č. g. Anton Novak slovesno za župnika vmeščen. Vreme je bilo krasno.

Duhovniške vesti. V Podčetrtku je umrl dne 2. julija po dolgi mučni bolezni župnik Ignacij Rom, star še le 46 let. Svetila mu večna luč!

Iz drugih krajev.

Poroka v cesarski hiši. Na Zákupu (v Reichstadtu) se je vršila dne 1. julija v dvorni kapeli ob 11. uri dopoldne v najozjem rodbinskem krogu poroka nadvojvode Franca Ferdinanda z Zofijo Chotekovo, katero je cesar isti dan povišal v kneginjo Hohenbersko. V prvem paru je peljal nadvojvoda ženin svojo mater, nadvojvodinjo Marijo Terezijo v kapelo. Potem sta šli ženinovi sestri, nadvojvodinji Marija Annunciata in Elizabeta, potem je šla nevesta, Zofija kneginja Hohenberska, v beli atlasasti obleki, positi z mirtinimi cvetovi, in briljantnim diademom v laseh. Na nje desnici je šel njen strije in poročna priča dedni princ Löwensteinski, na levici pa grof Karol Chotek. Potem so šli sorodniki neveste, potem najvišji dvorni mojster grof Nostitz, ki je bil ženinova priča, konečno dvorna dama Malliard de Chatonnaye in komornik grof Cavriani. Poročal je dekan Hickisch z asistenco dveh kapucinskih patrov. Besedico »da« sta izgovorila ženin in nevesta jasno in zelo glasno. Ko je dekan Hickisch izročal prstana, je dejal: »Naj bi bila ta dva prstana vedno pričr vajine nekaljene zakonske sreče, katero vama želi mnogo milijonov sreč!« Po ceremoniji se je na orgljah zaigrala avstrijska himna, katero so poslušali vsi stojé. Potem je bila tiha maša. Ob polu 12. uri je bil v gradu zajutrek, pri katerem je nazdravila novoporočenemu paru ženinova mati, nadvojvodinja Marija Terezija. Vojaška godba je nato zaigrala avstrijsko himno. Kmalu po zajutreku sta se novoporočenca odpeljala v odprtem vozu skozi špalir šolskih deklic, ki so trosile cvetlice, in dečkov, ki so vihteli zastavice ter mnogih društev in ogromne množice naroda, ki je klical: »Slava!« Neki učenc in župan sta se pri nadvojvodi in njegovi ženi poslovila. Nadvojvoda se je obema preprijazno zahvalil. Nato sta se novoporočenca odpeljala v Benešov.

Nové maše v celovski škofiji. Posvečenih bo letos 18 č. gg. bogoslovcev, med temi 6 Slovencev, ki bodo obhajali

nové maše, in sicer iz četrtega leta č. gg. : Dobrovc Jožef v M. Nazaretu dne 5. avg.; pridiguje č. g. Fr. Lekše, župnik v Lučah. Terč Matija v Železni kapli dne 26. julija. Uranšek France v Šmihelu pri Pliberku dne 29. jul.; pridiguje č. g. V. Podgorc, vikar v marijanišču. — Iz tretjega leta č. gg. Dragasnik Ivan v Logivasi pri Vrbi dne 22. jul.; pridiguje č. g. Limpl, provizor v Šmarjeti. Bočič Franc v Črni dne 29. julija; pridiguje č. gosp. A. Jelnař, župnik v Štebnu ob Zili. Poljanec Vinko pri sv. Urbanu pri Ptuj dne 12. avg.; pridiguje č. g. Šuta Al., župnik pri Sv. Marjeti.

V Iki je dne 19. junija t. l. umrl č. g. A. Kravas, župnik iz Iglave na Slovaškem. Dne 21. junija so ga slovesno pokopali na mestnem grobišču v Lovrani. Krasno rakev nosili so odlični kapitani. R. I. P.

Novi bankovci v kronske vrednosti. V dunajski delavnici avstro-ogerske banke izdelujejo sedaj nove bankovce, kateri pridejo v promet prihodnje leto. V svrhu lažjega poznavanja in razpečavanja bodo bankovci za 10 K vijoličasti, za 20 K rudečkasti, za 50 K višnjevkasti, za 100 K zelenkasti, za 500 K svetlosivi in za 1000 K svetlo rumenkasti.

Na Ogerskem se je začelo tudi ljudstvo zanimati za zadrage. V Devi v hunjadskem komitatu se je ustanovila za sadjarstvo in vrtnarstvo.

Mlekarske zadrage. V renki osrednji zadrugi združenih 40 mlekarskih zadrug je imelo l. 1898 štiri in pol milijona mark.

Skupno nakupovanje. Nižjeavstrijski zadrugarji v Ebreihsdorfu so sklenili, da si letos za žetev skupno naročijo jabolčnik in pozneje svinje za krmo. Zelje bodo letos spravili vsi skupaj ter ga skupno prodali.

Davek na žganje se poviša, in sicer 20 h za liter alkohola. Tako so sklenili načelniki deželnih uprav pod predsedstvom finančnega ministra na zborovanju na Dunaju. Toda gledé Stajerske, Koroske in Kranjske pa je minister obljubil, da se davek na žganje ne poviša.

Društvene zadeve.

Veliki koncert priredijo tukajšnji slovenski abiturijenti v soboto dne 14. t. m. na vrtu »Narodnega doma.« Sodeluje vojaška godba in pevski zbor. Po dovršenem vsopredu prosta zabava in ples v veliki dvorani »Narodnega doma.« O slabem vremenu se vrši tudi koncert v dvorani.

Slovenska Matica bo izdala drugo leto Zbornik, Letopis, Levčevo-Prešernovo spomenico, Štrekljeve slovenske narodne pesmi, Knezove knjižice 7. zvezek in Glaserjevo Zgodovino slovenskega slovstva.

Slomšekova slavnost v Jarenini se vrši v nedeljo dne 8. julija ob polu 4. uri popoldne na prostoru pri cerkvi, prosta zabava pa na vrtu gostilne Cvilakove. Slavnost se vrši tudi ob neugodnem vremenu, tedaj pa v prostorih hiše Fišerjeve. Zavedni Slovenci in navdušene Slovenke iz vseh krajev obmejne Slovenije, pridite ta dan v polnem številu na slavnost. Pokažimo ta dan vsi obmejni Slovenci, da vemo ceniti zasluge najslavnejšega Slovenca, škofa Slomšeka! Prijatelji naši od blizu in daleč, pridite tudi vi!

Političen shod in Slomšekova slavnost pri Sv. Marjeti ob Pesnici priredi jarensko politično društvo v nedeljo dne 15. julija pri Sv. Marjeti ob Pesnici po večernicah. Natančnejši vsopred objavimo prihodnjič. Vse pa že sedaj kaže, da bo shod in slavnost Slomšekova nekaj posebnega, izvenrednega za vzgornjo pesniško dolino.

Vabilo k XXIII. občenemu zboru društva »Kmetovalec« v Gotovljah, ki se vrši v nedeljo dne 8. julija t. l. ob 4. uri popoldne v gostilni gosp. Martin Steinerja. Vsopred je jako mnogovrsten. Vstop vsakemu prost, zatorej se za prav obilno vdeležbo priporoča društveni odbor.

Slomšekove slavnosti v Ponikvi dne 5. avgusta t. l. se udeleži tudi ljubljanska »Slovenska kršč.-socialna zveza« z zastavo.

Kmetijsko bralno društvo pri Sv. Florijanu ob Boču priredi dne 8. julija ob 3. uri popoldan Slomšekovo slavnost. K obilni vdeležbi vabi odbor.

Za šolo na Muti je daroval čast. gosp. Ivan Jodl, kaplan pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah 4 K. Bog živi posnemovalce!

Gospodarske stvari.

Zavarovalna zadruga.

(Dalje.)

I. Vstopnina.

1. 4% obresti od 300.000 K je 120.000 K.

II. Deležji.

2. 1% obresti od 750.000 K je 7.500 K.

III. Zavarovalnina.

3. Zavarovana svota po 77.784.000 K 1% je 777.840 K. Skupni dohodki na leto kron 905.340.

Kakor je razvidno iz statističnih podatkov oprtih na 10letno opazovanje, znaša vsled raznih boleznih poginjena žival $\frac{1}{4}\%$, in ona katera zboli 1% vse živine. Izvzeta je tukaj vsa vsled epidemičnih boleznih poginjena žival. Ako vzamemo gori navedene podatke, znašali bi stroški tega oddelka zavarovanja sledeče:

1. $\frac{1}{4}\%$ vse vrednosti zavarovane živine 194.430 K.

2. 1% vsled boleznih ali nezgod do polovice zavarovane vrednosti se doplača kron 388.920.

3. Upravni stroški tega oddelka kron 30.000.

Skupni stroški znašajo 613.350 kron.

Ako znašajo dohodki 905.340 kron in stroški 613.350 kron, znašal bi letni preostanek kron 291.990.

Da pa vidimo, bi li zamogel ta oddelek zavarovanja shajati, ako pristopi k zadrugi

najmanjše število udov, kar je v smislu pravil dovoljeno t. j. 3000. Poglejmo še, kako bi stal ta račun.

I. Dohodki.

1. 4% obresti od vstopnine 6000 kron je 240 kron.

2. 1% obresti od deležev 15.000 kron je 150 kron.

3. 3000 udov zavaruje poprečno vrednost a 5185 K je 1555500 K in od te svote znaša zavarovalnina 1%, ali za 100 kron eno krono 15.555 kron. Skupni dohodki znašajo 15.945 kron.

II. Stroški.

1. $\frac{1}{4}\%$ od zavarovane svote je kron 3.888.

2. 1% do polovice zavarovane vrednosti 7.777 kron.

3. Upravni stroški tega oddelka 1.800 kron. Skupni stroški znašajo 13.465 kron.

Če znašajo dohodki 15.945 kron, troški pa 13.465 kron, se pokaže preostanek na leto 2.480 kron.

Iz ravno navedenega računa je razvidno, da zamore zadruga obstati, ako pristopi k oddelku zavarovanje živine najmanjše število udov. In le na živinorejcih je sedaj ležeče, da stopijo skupaj in si medsebojno zavarujejo svojo živino.

Pri tem računu pa smo še marsikaj drugega videli in se naučili, kar je za poljedelce prevelike važnosti in za bodočnost prevelikega pomena, ter za povzdigo splošnega blagostanja neobhodno potrebnega pogoja. Torej spregovorimo še nekoliko besed.

Mi smo poprej videli, da se redi na obsegu zemlje, katero obdelujemo Slovenci, domače hasnive živine v skupni vrednosti 86.360.000 K. Če pa mi naše travnike in pašnike pravilno obdelujemo, da iste gnojimo, da iste z napeljevanjem in odpeljevanjem vode in umnim gnojenjem zboljšamo, si prav lahko s prav malimi stroški naše krmske pridelke podvojimo, da, celo potrojimo. In ko

smo si tako pridobili več krmskih rastlin, podvojili oziroma potrojili smo si tudi našo domačo hasnivo živino. Ker pa vemo, da nam donaša naša domača hasniva živina, če smo se združili in napravili zadrugne mlekarnice, prodajalnice živine, mesto kakor dosihmal ali celo nič ali pa komaj 2—3%, po 5—7% dohodkov, vidimo, da si lahko, ako hočemo, ako smo pridni, skrbni, ako se organiziramo, združimo, pridobimo na leto okroglo 6.000.000 K več dohodkov od naše živine kakor do sedaj. In to je gotovo taka svota, za katero se nam je potreba potegniti in da pa to prav lahko dosežemo, imamo izgledov dovolj. Le pogledajmo Švicarje, Švede, Norvege, Bavarce, koliko dobička njim donaša živinoreja, vsi so obogateli, in kar je bilo tamkaj mogoče, to je tudi pri nas Slovincih mogoče, samo potreba je ljudstvo podučiti in organizirati, združiti, da delamo tako vsi vzajemno, združeno, in po naukih mož kateri nas učijo iz lastnihkušenj.

To se mi je videlo pri razlaganju oddelka zavarovanja živine kot zelo potrebno povedati, da naš kmetovalec razvidi in se prepriča, da ni še vse zgubljeno za njega, nego da si prav lahko opomore, ako si le sam hoče. Pozneje hočem še bolj natanko dokazati, da je neprecenljive važnosti to, da združimo vse kmetovalce v kmetijske zadruge, in posebej še v namerovano zavarovalno zadrugo.

Zdaj bodemo še tretji oddelek naše zavarovalne zadruge ogledali, da se prepričamo, ali bi zamogla zadruga uspešno delovati tudi na tem polju zavarovanja. Preden j pa da prestopimo k temu računu, potreba nam je vedeti, koliko da imamo Slovenci obdelanega polja in vinogradov v svoji posestvi, in koliko da pridelujemo sedaj poprečno blaga, ali poljskih in vinogradskih pridelkov.

(Dalje prihodnjic.)

Loterijske številke.

Trst: 30. junija 1900. 32, 36, 69, 77, 86
Line: > > > 4, 84, 8, 33, 5

**Najbolji moravski premog
in koks za kovače**

se dobi po najnižji ceni pri

Alojziju Vršič-u,
trgovcu v Ljutomeru.

Ptujsko gimnazijo

obiskujoče dijake sprejema na stanovanje učitelj. Naslov »Pomoč pri uku« poste restante Ptuj. 2

Zaloga uradno potrjenih tiskovin.

Pozor!

Kedor potrebuje gotovo dober
gumi za cepljenje trt

naj si ga naroči v trgovini

J. N. Peteršič-a v Ptuj-u
zraven okraj. glavarstva.

≡ Cena primerno nizka ≡

Trgovina s papirjem in galant. blagom.

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Vrednejše kot povsod drugod
kupite oblačilno blago, robje
platno in predpasnike,
narejeno perilo v
prav veliki

Adolf Messiak, Drangasse 4.

izberi in pa
tudi v kakovo sti.
Kdor enkrat pri meni
kaj kupi, se lahko prepriča.

Vrednejše kot povsod drugod!

Proda se

žaga in mlin s tremi tečajji, zidan, z dvema lepima sobama in kuhinjo, zraven je še druga zidana hiša z 2 sobama, s kuhinjo, 2 kleti, 2 vrta, njiva, 2 sadunosnika, travnik s sadnimi drevesi, hosta. Praša se pri gospej Marija Kos v Pod-sredi (Hörberg) Sp. Štajarsko. 1-3

80%

jesihova esenca

Ako hočete dober jesih sami narediti, pomešajte 1 liter moje 80% jesihove esence s 30—40 litrov studenčne vode, in izvrsten jesih je gotov.

1 liter 80% jesihove esence velja 1 gl.
1 liter 60% jesihove esence velja 60 kr.
Izvrstno laško namizno olje
katerega imam veliko zalogo, prodajam liter po 40, 48, 60, 64 in 80 krajc.

PTUJ R. Bračko PTUJ
v novi poštni hiši. 3-6

Spreten služabnik

(strežnik), kateri razume tudi kletarstvo, se takoj sprejme. Pojasnila daje o. Alfonz Svet, gvardijan oo. minoritov v Ptuj. 3-4

Na prodaj

je v občini Cvetkovski (Zwettendorf) dvoje malih posestev, prvo $2\frac{1}{2}$ orala, drugo $3\frac{1}{2}$ orala zemljišča pod ugodnimi pogoji prav vredno. Vpraša naj se pri občinskem predstojniku v Cvetkovcih. 3-3

Najčistejše olje

iz kostij napravljeno za šivalne stroje in kolesa (bicikle) v tovarni H. Morbius in Fils, Bazel (Švica). Dobi se pri 4-26
R. Strasmayer-ju, puškarju
v Mariboru.

Na prodaj

čez 2 orala zemlje, hiša, klet in nova preša, 2 hleva, sadunosnik in vinograd se proda na Sredni (Mittelberg). Cena je 600 gl., takoj plačati treha 300 gl. na drugo lahko čaka Blaž Urbas na Slemenju št. 40 p. Selnica. 1-2

Išče se gostilna

v najem. Dobro obiskana gostilna na dobrem prostoru se vzame takoj v najem. Naslov pri uredništvu »Slov. Gospod.« 1-3

HARMONIUM

amerikanskega sistema s 5 spre-meni obsegajoč 5 oktav F.-F., malo rabljen, leta 1898 kupljen, se proda za 70 gl. z zabojem. (Nov pa je stal 140 gl.) Kupci naj se blagovolijo oglasiti pri organistu Silv. Šentjarc v Ptuj. 1-3

Orgljavec

45 let star, samec, izučen mizar, izdeluje cerkvene oprave (stole itd.) v umni čebeloreji popolnoma izurjen in poštenega vedenja, želi pri kakih srednjih fari orgljarsko in mežnarsko službo nastopiti. Naslov **Jožef Rangus, orgljavec na Razborju, p. Loka pri Zid. mostu.** 3